

System kontroli wewnętrznej w Banku Millennium S.A.

I. Cele systemu kontroli wewnętrznej

Głównymi celami systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia cele szczegółowe z uwzględnieniem kryteriów takich jak: zakres i stopień złożoności działalności Banku; zakres stosowania określonych przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych; poziom realizacji planów operacyjnych i biznesowych; kompletność, prawidłowość i kompleksowość procedur księgowych; jakość (dokładność i niezawodność) systemów: księgowego, sprawozdawczego i operacyjnego; adekwatność, funkcjonalność i bezpieczeństwo systemu teleinformatycznego; struktura organizacyjna Banku, podział kompetencji i zasady koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi jednostkami, komórkami, stanowiskami organizacyjnymi, a także system tworzenia i obiegu dokumentów i informacji oraz zakres czynności zleczanych podmiotom zewnętrznym oraz ich wpływ na skuteczność systemu kontroli wewnętrznej Banku.

II. Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej

ZARZĄD BANKU

Zarząd Banku projektuje, wprowadza i zapewnia funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w Banku, składającego się z funkcji kontroli, działalności Departamentu Zapewnienia Zgodności oraz Departamentu Audytu Wewnętrznego, a także odpowiada za stworzenie odpowiednich ram organizacyjnych i finansowych dla ich niezależnego oraz sprawnego działania. Zarząd Banku zapewnia współpracę wszystkich pracowników w ramach systemu kontroli wewnętrznej, zwłaszcza z Departamentem Audytu Wewnętrznego i

Departamentem Zapewnienia Zgodności. Zarząd Banku w ramach obowiązku projektowania zatwierdzania i wdrażania systemu kontroli wewnętrznej: zatwierdza kryteria wyboru (uwzględniając strategię działania i model biznesowy Banku, strategię zarządzania ryzykiem, wpływ na wynik finansowy i adekwatność kapitałową, oraz krytyczność i kluczowość procesów) i sam dobór procesów istotnych, wprowadza i zapewnia działanie funkcji kontroli (na którą składają się wszystkie stosowane mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne i cykliczne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów oraz raportowanie o wynikach tego monitorowania, zwłaszcza o wykrytych nieprawidłowościach). Zarząd Banku efektywnie zarządza ryzykiem braku zgodności i zapewnia przestrzeganie Polityki Zgodności. Przekazuje do Rady Nadzorczej co najmniej raz w roku informacje o sposobie wykonywania swoich zadań związanych z zapewnianiem funkcjonowania skutecznego i adekwatnego środowiska kontroli wewnętrznej. Zarząd Banku zapewnia także funkcjonowanie systemów kontroli wewnętrznej w podmiotach zależnych.

RADA NADZORCZA BANKU

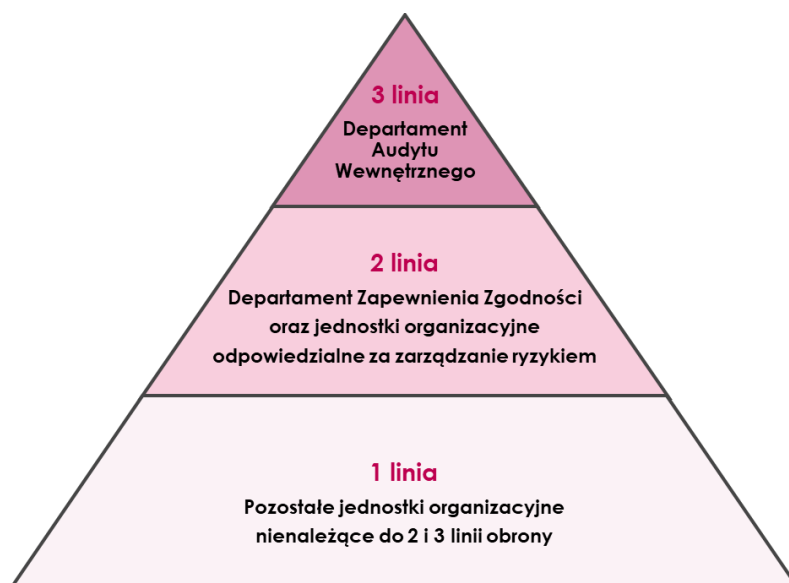
Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej, w szczególności nad wprowadzeniem i zapewnianiem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej. W ramach nadzoru nad działalnością Banku, Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej uwzględniając informacje od Zarządu Banku, Komitetu Audytu Rady Nadzorczej oraz Departamentu Audytu Wewnętrznego i Departamentu Zapewnienia Zgodności.

KOMITET AUDYTU RADY NADZORCZEJ

W zakresie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej, Rada Nadzorcza wspomagana jest przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej, który monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem, realizację procesu sprawozdawczości finansowej, w tym współpracy z biegłym rewidentem, a także wykonywanie funkcji audytu wewnętrznego.

III. Organizacja systemu kontroli wewnętrznej w ramach trzech linii obrony

System kontroli wewnętrznej komplementarnie z systemem zarządzania ryzykiem stanowi podstawowy element systemu zarządzania bankiem. Obejmuje swym zakresem wszystkie jednostki organizacyjne Banku oraz spółki zależne należące do Grupy Banku. Jest on zorganizowany w ramach trzech niezależnych poziomów tzw. trzech linii obrony. Do każdej z linii obrony przypisane są jednostki organizacyjne Banku.

I LINIA OBRONY

Pierwszy poziom obejmuje zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku. Odpowiedzialny jest głównie za projektowanie, wdrożenie, rozwój i stosowanie mechanizmów kontrolnych w ramach wykonywanych obowiązków służbowych i realizacji celów biznesowych oraz przeprowadzanie monitorowań przestrzegania mechanizmów kontrolnych. Pierwszą linię obrony stanowią jednostki organizacyjne Banku, z wyłączeniem jednostek wskazanych w ramach II linii obrony oraz III linii obrony.

II LINIA OBRONY

Drugi poziom kontroli sprawowany jest przez Departament Zapewnienia Zgodności (w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności) oraz jednostki organizacyjne Banku wyznaczone przez Zarząd do takiej działalności (głównie jednostki zarządzające ryzykiem). Realizowany jest poprzez niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych stosowanych na pierwszej linii obrony, w szczególności mechanizmów zapewniających przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem, w tym mechanizmów kontroli ryzyka, a także kontrolę wewnętrzną nad zapewnianiem zgodności działania Banku z regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz standardami rynkowymi (realizowaną przez Departament Zapewnienia Zgodności)

III LINIA OBRONY

Trzecią linię obrony stanowi działalność Departamentu Audytu Wewnętrznego, którego zadaniem jest w ramach wykonywanej niezależnej i obiektywnej działalności zapewniającej i doradczej, dostarczanie Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej Banku oraz Radzie Nadzorczej Banku oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej Banku/Grupy Banku, w tym mechanizmów kontroli ryzyka oraz mechanizmów kontrolnych, jak również przysporzenie wartości i usprawnienie procesów funkcjonujących w Banku/Grupie Banku.

IV. Funkcja kontroli

Na funkcję kontroli składają się:

- 1) wszystkie mechanizmy kontrolne zaimplementowane w procesach funkcjonujących w Banku, dostosowane do celów systemu kontroli wewnętrznej, stopnia złożoności procesów, ryzyka powstania nieprawidłowości oraz specyfiki Banku i posiadanych zasobów;
- 2) niezależne monitorowanie ich przestrzegania, które obejmuje weryfikację bieżącą przeprowadzaną przed podjęciem czynności lub w ich trakcie wykonywanych w ramach procesów funkcjonujących w Banku oraz testowanie - przeprowadzane dla czynności zakończonych lub poszczególnych zakończonych etapów tych czynności na wybranej próbie testowej przez pracownika tej samej jednostki lub jednostki zakwalifikowanej do tej samej linii obrony (testowanie poziome - kontrola funkcjonalna następną) albo pracownika drugiej linii obrony w odniesieniu do jednostki zakwalifikowanej do pierwszej linii obrony (testowanie pionowe).
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

V. Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność Departamentu Zapewnienia Zgodności oraz Departamentu Audytu Wewnętrznego

DEPARTAMENT ZAPEWNIENIA ZGODNOŚCI

W Banku funkcjonuje niezależna jednostka odpowiedzialną za zapewnianie zgodności - Departament Zapewnienia Zgodności - nadzorowana bezpośrednio przez Prezesa Zarządu Banku, do którego kompetencji należy zapewnianie zgodności zgodnie z uchwałą Zarządu w sprawie wewnętrznego podziału kompetencji między Członków Zarządu. Jednostka nie podlega łączeniu z innymi komórkami organizacyjnymi, funkcjami i stanowiskami w Banku, a pracownicy tej jednostki nie wykonują innych obowiązków niż wynikające z jej zadań. W zakresie odpowiedzialności Departamentu Zapewnienia Zgodności leży zarządzanie ryzykiem braku zgodności rozumiane jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku. Obejmuje ono także ryzyko utraty reputacji, rozumiane jako ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku Banku przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną.

W zakresie zapewniania zgodności uważa się następujące obszary działań za szczególnie istotne:

- 1) zgodność regulacji wewnętrznych Banku Millennium z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz zaleceniami, wytycznymi, rekomendacjami wydanymi przez organy nadzoru, standardami rynkowymi Grupy Millennium BCP oraz normami etycznymi,

- 2) przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktami interesów,
- 3) zapobieganie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- 4) ochronę informacji poufnych i ograniczanie transakcji osobistych związanych z Bankiem Millennium, instrumentami finansowymi wydanymi przez Bank, jak również informacji związanych ze sprzedażą/zakupem takich instrumentów
- 5) zgodność oferowania produktów, w tym instrumentów finansowych.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności obejmuje identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie wielkości i profilu ryzyka braku zgodności. W celu zapewnienia zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Departament Zapewnienia Zgodności podejmuje szereg działań takich jak: informowanie o zmianach w przepisach prawa, analizowanie nowych produktów i usług, dokonywanie pomiaru ryzyka braku zgodności w procesach funkcjonujących w Banku, wydawanie opinii, formułowanie zasad postępowania i regulacji wewnętrznych, uczestnictwo w kluczowych projektach wdrożeniowych czy też szkolenie pracowników. Departament Zapewnienia Zgodności utrzymuje również matrycę funkcji kontroli i jest odpowiedzialny za wykonywanie zadań wynikających z realizacji funkcji kontroli w zakresie II linii obrony, w szczególności poprzez stosowanie mechanizmów kontrolnych, weryfikację bieżącą pionową i testowanie pionowe oraz raportowanie o ich wynikach.

DEPARTAMENT AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Departament Audytu Wewnętrznego jest w ramach systemu kontroli wewnętrznej, wyspecjalizowaną jednostką III linii obrony, która dokonuje niezależnego przeglądu procesów i kontroli wewnętrznej w Banku oraz w Grupie Banku, weryfikując realizację zadań przypisanych do I oraz II linii obrony.

Celem prowadzonych działań jest dostarczenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku oceny skuteczności i adekwatności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz przysporzenie wartości i usprawnienie procesów w Banku i grupie kapitałowej. W realizacji swej misji, Audyt Wewnętrzny uwzględnia strategiczne cele i zadania organizacji określone przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Proces audytu wykonywany jest według Karty Audytu oraz Metodyki Audytu Wewnętrznego, promujących międzynarodowe standardy audytu wewnętrznego i dobre praktyki sztuki bankowej.

Departament Audytu Wewnętrznego jest jednostką niezależną, podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, a wyniki swych działań raportuje Zarządowi, Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej oraz Radzie Nadzorczej Banku.

Działalność Audytu Wewnętrznego jest działalnością planową, ciągłą, wynikającą z realizacji misji i celów oraz przyjętej Strategii Departamentu, opartą na rocznym planie audytu. Podstawę procesu planowania stanowi ocena ryzyka poszczególnych obszarów i procesów Banku, służąca identyfikacji podwyższonego ryzyka i wspomagająca określanie priorytetów oraz

zasobów do realizacji zadań. Proces planowania uwzględnia konsultacje z kierownictwem wyższego szczebla oraz właścicielami kluczowych procesów. Roczny plan audytu, zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Banku, jest realizowany w podziale kwartalnym przez doświadczonych i wykwalifikowanych profesjonalistów.

Audyt wewnętrzny wykonuje niezależną i obiektywną działalność zapewniającą i doradczą. Działalność zapewniająca jest realizowana w ramach audytów procesu, funkcji niezależnego przeglądu, audytów placówek, audytów prewencyjnych oraz postępowań wyjaśniających. Działalność zapewniająca obejmuje dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej we wszystkich obszarach aktywności bankowej.

Departament Audytu Wewnętrznego realizuje zadania audytowe w Banku, spółkach zależnych Banku oraz podmiotach zewnętrznych, którym Bank, w zakresie dopuszczonym przepisami prawa, powierzył wykonywanie czynności bankowych i związanych z działalnością bankową, a także w ramach Grupy Kapitałowej BCP.

ZAPEWNIENIE NIEZALEŻNOŚCI

Niezależność Departamentu Zapewnienia Zgodności jak i Departament Audytu Wewnętrznego wynika wprost ze Statutu Banku. Jednostki te są bezpośrednio podległe Prezesowi Zarządu Banku, a kierujący jednostkami mają zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej oraz zapewniony udział w ich posiedzeniach, a także w posiedzeniach Komitetu Audytu Rady Nadzorczej. Kierujący jednostkami powoływani i dowoływani są w specjalnym trybie wymagającym zgody Rady Nadzorczej, a odwołanie wymaga uprzedniego wysłuchania tych osób przez Radę Nadzorczą. Każda zmiana na stanowisku kierującego wymaga poinformowania Komisji Nadzoru Finansowego. W stosunku do pracowników tych departamentów stosowane są mechanizmy chroniące pracowników przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem umowy o pracę oraz szczegółowy tryb kontroli wynagrodzeń pracowników zapewniający niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz umożliwiającą zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach.

VI. Zasady corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności: funkcji kontroli, Departamentu Zapewnienia Zgodności oraz Departamentu Audytu Wewnętrznego, w ramach której uwzględnia:

- 1) opinię Komitetu Audytu Rady Nadzorczej,
- 2) sprawozdanie Zarządu z wypełnienia zadań dotyczących SKW,

- 3) okresowe raporty Departamentu Zapewnienia Zgodności i Departamentu Audytu Wewnętrznego,
- 4) istotne, z punktu widzenia adekwatności i skuteczności SKW, informacje uzyskane od podmiotu dominującego i podmiotów zależnych,
- 5) ustalenia dokonane przez biegłego rewidenta,
- 6) ustalenia wynikające z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, UOKiK),
- 7) istotne z punktu widzenia adekwatności i skuteczności SKW, oceny i opinie dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.